

ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ, ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ, ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜਪੁਰਾ ਰੋਡ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ:- ਪਟਿਆਲਾ, ਪੰਜਾਬ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿਲ੍ਹਾ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ :- ਇਹ ਨਵਾਬ ਸੈਫ਼ਦਰੀਨ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਆਏ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਐਰੰਗਜ਼ੰਬ ਦਾ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਵਾਬ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਰ ਸੈਫ਼ਦਰੀਨ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਾਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪੀਰ ਜੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਬਾਗ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਨਿਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਇਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨਿਵਾਸ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਇਕ ਪੁਰਾਤਨ ਖੂਹ ਅਤੇ ਬੜਾ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰ-ਸੇਵਾ ਉਪਰੰਤ ਇੱਥੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਇਕ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਖੇ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੁਰਧਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਇਕ ਪੁਰਾਤਨ ਮਸਜਿਦ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿਲ੍ਹਾ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ